

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ ΓΑΥΜΙΑΔΑΚΗ

JO NESBO

Ο ΑΡΧΟΝΤΑΣ
THE
ΖΗΛΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΕΤΟΙΧΜΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΛΟΝΔΙΝΟ 9

Ο ΑΡΧΟΝΤΑΣ ΤΗΣ ΖΗΛΙΑΣ 41

ΣΤΗΝ ΟΥΡΑ 199

ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ 211

Η ΟΜΟΛΟΓΙΑ 243

ΟΝΤ 261

ΤΟ ΣΚΟΥΛΑΡΙΚΙ 317

ΛΟΝΔΙΝΟ

Δεν φοβάμαι τα αεροπλάνα. Η πιθανότητα να πεθάνει κανείς σε αεροπορικό δυστύχημα κατά τη διάρκεια μιας συνηθισμένης πτήσης είναι μία στα έντεκα εκατομμύρια. Με άλλα λόγια, η πιθανότητα να πεθάνεις από καρδιακή προσβολή μέσα στην καμπίνα του αεροπλάνου είναι οκτώ φορές μεγαλύτερη.

Περίμενα ν' απογειωθούμε κι ύστερα έριξα τελείως πίσω το κάθισμα, γύρισα στο πλάι και με προσεκτική, κατευναστική φωνή παρουσίασα χαμηλόφωνα τα στατιστικά αυτά δεδομένα στη γυναίκα που έκλαιγε τρέμοντας δίπλα στο παράθυρο.

«Βεβαίως, οι στατιστικές δεν βοηθούν αν φοβάστε» πρόσθεσα. «Σας το λέω γιατί ξέρω τι περνάτε».

Εσύ –που μέχρι τότε είχες το βλέμμα στραμμένο έξω από το παράθυρο– γύρισες και με κοίταξες, λες και μόλις ανακάλυπτες ότι καθόταν κάποιος δίπλα σου. Στην business class τα επιπλέον εκατοστά μεταξύ δύο καθισμάτων επιτρέπουν στους ταξιδιώτες να φαντάζονται, με λίγη προσπάθεια, ότι βρίσκονται ολομόναχοι στην καμπίνα. Κι η σιωπηλή συμφωνία μεταξύ των επιβατών της business είναι ότι ο άλλος απαγορεύεται να χαλάσει αυτή την ψευδαίσθηση πιάνοντάς σου την κουβέντα – εκτός κι αν πρόκειται να σου απευθύνει μερικές απαραίτητες, κοφτές, ευγενικές φράσεις («Θα σας πείραζε να κατεβά-

σω το σκίαστρο του παραθύρου;»). Κι αφού ο έξτρα προβλεπόμενος χώρος μπροστά στα πόδια ακυρώνει την ανάγκη συντονισμένης συνεργασίας προκειμένου να περάσει ο ένας πάνω από τον άλλο για να πάει στην τουαλέτα ή στο ντουλάπι με τις αποσκευές ή όπου αλλού θέλει, είναι συνήθως καθ' όλα εφικτό οι επιβάτες ν' αλληλοαγνοούνται ακόμα κι αν το ταξίδι διαρκεί μισή μέρα.

Από την έκφραση του προσώπου σου συμπεράνα ότι είχα παραβιάσει αυτό τον πρωταρχικό κανόνα της business class. Το αβίαστα κομψό ντύσιμό σου –ένα παντελόνι κι ένα πουλόβερ σε χρώματα που δεν θα περίμενα να ταιριάζουν, κι όμως αυτό συνέβαινε, χάρη στον άνθρωπο που τα φορούσε– μ' έκανε να σκεφτώ ότι πρέπει να είχε περάσει καιρός από την τελευταία φορά που ταξίδεψες στην οικονομική θέση, αν ποτέ είχες ταξιδέψει εκεί. Έκλαιγες όμως· συνεπώς εσύ κατέλυσες πρώτη τις προσυμφωνημένες αποστάσεις, όχι; Από την άλλη, είχες στραφεί από την άλλη μεριά, κάνοντας σαφές ότι δεν ήθελες να μοιραστείς τίποτα με τους συνεπιβάτες σου.

Τι να πω, το να μην πρόσφερα ούτε μια λέξη παραηγόριας θα έμοιαζε μ' αναληθσία, ήλπιζα λοιπόν ότι θα καταλάβαινες κι εσύ το δίλημμά μου.

Το πρόσωπό σου ήταν χλωμό, γκριζο, κι όμως υπέροχο, όμορφο σαν ξωτικού. Ή μήπως έφταιγαν η χλωμάδα και το κλάμα που σ' έκαναν τόσο όμορφη; Είχα πάντα αδυναμία στο εύθραυστο, στο ευάλωτο. Σου πρόσφερα την πετσέτα που η αεροσυνοδός είχε τοποθετήσει κάτω από τα ποτήρια μας με το νερό πριν από την απογείωση.

«Σας ευχαριστώ» είπες, πήρες την πετσέτα, έκανες πως χαμογελάς και την τοποθέτησες κάτω απ' το ένα μάτι σου, όπου είχε τρέξει το μακιγιάζ σου. «Αλλά δεν νομίζω». Κι ύστερα ξαναγύρισες προς το παράθυρο, ακούμπησες το μέτωπο πάνω στο τζάμι, λες κι ήθελες να κρυφτείς, και το κορμί σου άρχισε πάλι να τραντάζεται απ' τους λυγμούς. Τι ήταν αυτό που δεν νόμιζες; Ότι δεν ήξερα τι περνούσες; Τέλος πάντων, εγώ το καθήκον μου το είχα κάνει και από εδώ και πέρα θα σ' άφηνα ήσυχη να κάνεις ό,τι ήθελες. Ήθελα να μισοχαζέψω καμιά ταινία και να προσπαθήσω να κοιμηθώ, παρόλο που ήξερα ότι δεν θα μ' έπαιρνε ο ύπνος παραπάνω από μία ώρα· πολύ σπάνια κοιμάμαι στο αεροπλάνο ασχέτως της πτήσης, ειδικά μάλιστα όταν ξέρω ότι πρέπει να κοιμηθώ. Πήγαινα στο Λονδίνο για έξι μόνο ώρες· μετά πίσω πάλι στη Νέα Υόρκη.

Το φωτάκι με την ένδειξη «Προσδεθείτε» έσβησε και μια αεροσυνοδός ήρθε και γέμισε με φρέσκο νερό τα άδεια ποτήρια που στέκονταν πάνω στο φαρδύ και σταθερό υποβραχιόνιο ανάμεσά μας. Πριν από την απογείωση ο πιλότος εξήγησε ότι η πτήση Νέα Υόρκη-Λονδίνο θα διαρκούσε πέντε ώρες και δέκα λεπτά. Γύρω μας, πολλοί είχαν ήδη ρίξει πίσω τα καθίσματά τους και σκεπάζονταν με κουβέρτες· άλλοι κάθονταν ακόμη, με τα πρόσωπα να φωτίζονται από τις οθόνες μπροστά τους, περιμένοντας το γεύμα τους. Η γυναίκα που καθόταν δίπλα μου κι εγώ είχαμε αρνηθεί κι οι δυο το μενού που μας είχε προσφέρει η αεροσυνοδός πριν από την απο-

γείωση. Προς μεγάλη μου χαρά, είχα μόλις βρει μια ταινία που ήθελα να δω από την κατηγορία «Κλασικές» –τον Άγνωστο του εξπρές– κι ετοιμαζόμουν να φορέσω τ' ακουστικά μου, όταν άκουσα τη φωνή σου:

«Ο σύζυγός μου».

Έμεινα με τ' ακουστικά στα χέρια και γύρισα προς το μέρος σου.

Η μάσκαρα είχε απλωθεί σαν εντυπωσιακό θεατρικό μακιγιάζ γύρω από τα μάτια σου. «Με απατά με την καλύτερή μου φίλη».

Δεν ξέρω αν μπορούσες να καταλάβεις ότι ήταν παράλογο ν' αναφέρεσαι σ' αυτή τη γυναίκα ως «η καλύτερή μου φίλη», αλλά δεν σκόπευα να σε διορθώσω.

«Με συγχωρείτε» είπα. «Δεν είχα πρόθεση να σας ενοχλήσω...»

«Όχι, μη ζητάτε συγγνώμη, είναι ωραίο που υπάρχουν ακόμη άνθρωποι που νοιάζονται. Έστω κι ελάχιστοι. Συνήθως μας τρομοκρατεί οτιδήποτε στενάχωρο και θλιβερό».

«Έχετε δίκιο» είπα, μην ξέροντας αν έπρεπε ν' αφήσω τ' ακουστικά από τα χέρια μου.

«Βάζω στοίχημα ότι το κάνουν αυτή τη στιγμή» είπες. «Ο Ρόμπερτ είναι πάντα καυλωμένος. Κι η Μελίσα επίσης. Πηδιούνται πάνω στα μεταξωτά μου σεντόνια, τώρα που μιλάμε».

Στο μυαλό μου σχηματίστηκε αμέσως η εικόνα ενός παντρεμένου ζευγαριού, τριαντάρηδες κι οι δύο, αυτός κέρδιζε τα χρήματα, αρκετά εν προκειμένω, κι εσύ διά-

λεγες τα σεντόνια. Το μυαλό μας λατρεύει τα στερεότυπα. Πού και πού λαθεύει. Πού και πού πετυχαίνει διάνα.

«Πρέπει να αισθάνεστε απαίσια» είπα χωρίς περιστροφές.

«Θέλω ν' ανοίξει η γη και να με καταπιεί» είπες. «Οπότε είχατε άδικο για τ' αεροπλάνα. Εγώ εύχομαι να πέσει».

«Αλλά δεν γίνεται, έχετε πολλά να κάνετε ακόμα, ε;» απάντησα, φορώντας μια ψεύτικη έκφραση ανησυχίας.

Για μια στιγμή έμεινες να με κοιτάξεις. Ίσως το αστείο μου να ήταν χαζό, άκαιρο και λίγο αγενές, δεδομένης της κατάστασης. Μόλις είχες εκφράσει την επιθυμία να πεθάνεις εξάλλου, κι είχες και εύλογο κίνητρο. Άρα τα λόγια μου σου είχαν φανεί είτε αναίσθητα κι ακατάλληλα είτε απελευθερωτικά: ένας περισπασμός από τον αναμφισβήτητο ζόφο· αυτό που λέμε comic relief, όταν λειτουργεί, τέλος πάντων. Εν πάση περιπτώσει, εγώ είχα ήδη μετανιώσει που αστειεύτηκα και κρατούσα την ανάσα μου. Και τότε εσύ χαμογέλασες. Κι ήταν μόνο μια ρυτίδα μες στο ακίνητο νερό, ήρθε κι έφυγε, αλλά εγώ ξεφύσηξα κι άρχισα ν' αναπνέω ξανά.

«Χαλαρώστε» μου είπες ήσυχα. «Μόνο εγώ θα πεθάνω».

Σε κοίταξα απορημένος, αλλά απέφυγες το βλέμμα μου και κοίταξες παραπέρα, προς την καμπίνα του αεροπλάνου.

«Έχουν ένα μωρό στη δεύτερη σειρά εκεί μπροστά» είπες. «Μπορεί να κλαίει όλη τη νύχτα στην business class. Πώς σας φαίνεται όλο αυτό;»

«Πώς να μου φαίνεται δηλαδή;»

«Θα περίμενε κανείς ότι οι γονείς του καταλαβαίνουν πως όσοι πληρώνουν επιπλέον για να κάθονται εδώ μπροστά το κάνουν επειδή έχουν ανάγκη από ύπνο· ίσως έχουν κάποια συνάντηση ή να πάνε στη δουλειά τους κατευθείαν μετά την προσγείωση».

«Μπα, εφόσον η ίδια η αεροπορική εταιρεία δεν απαγορεύει την παρουσία βρεφών στην business class, τότε δεν βλέπω γιατί πρέπει να ευθύνονται οι γονείς που εκμεταλλεύτηκαν την προσφορά της».

«Σ' αυτή την περίπτωση θα πρέπει να τιμωρηθεί η εταιρεία, που μας κοροϊδεύει». Σκούπισες προσεκτικά την περιοχή κάτω από το άλλο σου μάτι· είχες αφήσει την πετσέτα μου και χρησιμοποιούσες ένα δικό σου χαρτομάντιλο. «Όλες οι διαφημίσεις για την business class δείχνουν κάτι τυχερούς επιβάτες που κοιμούνται βαθιά».

«Μακροπρόθεσμα η εταιρεία θα ζημιωθεί, γιατί δεν πρόκειται να ξαναπληρώσουμε για κάτι που δεν μας προσφέρεται».

«Γιατί το κάνουν όμως;»

«Ποιος; Η εταιρεία ή οι γονείς;»

«Καταλαβαίνω ότι οι γονείς το κάνουν επειδή έχουν περισσότερα χρήματα απ' ό,τι τσίπα. Η εταιρεία όμως γιατί να χάσει χρήματα, υπονομεύοντας το ίδιο της το προϊόν;»

«Γιατί, αν το προφίλ τους δεν ήταν φιλικό προς τα μικρά παιδιά, θα καταρακωνόταν η φήμη τους».

«Σιγά μη νοιάστηκε το μικρό αν θα κλάψει στην business ή στην οικονομική θέση».

«Έχετε δίκιο, εννοούσα ότι δεν ήταν φιλικό προς τους γονείς μικρών παιδιών». Χαμογέλασα. «Οι αεροπορικές εταιρείες πιθανόν φοβούνται να μην κατηγορηθούν για κάποιου είδους απαρχαίντ. Το πρόβλημα θα λυνόταν φυσικά αν όσοι έκλαιγαν στην business class υποχρεώνονταν να υποβιβαστούν στην οικονομική, δίνοντας τη θέση τους σε κάποιο πιο χαμογελαστό και ισορροπημένο άτομο με φτηνότερο εισιτήριο».

Το γέλιο σου ήταν απαλό κι ελκυστικό· ετούτη τη φορά φάνηκε στο βλέμμα σου. Εύκολα θα σκεφτόταν κανείς –κι εγώ αυτό σκέφτηκα– πως ήταν ακατανόητο ν' απατάει κάποιος μια τόσο όμορφη γυναίκα σαν κι εσένα, αλλά έτσι είναι η ζωή: Δεν τη νοιάζει η εξωτερική ομορφιά. Ούτε κι η εσωτερική.

«Τι επαγγέλλεσθε;» με ρώτησες.

«Είμαι ψυχολόγος, κάνω έρευνες».

«Τι ερευνάτε;»

«Τους ανθρώπους».

«Προφανώς. Και τι συμπεράσματα έχετε βγάλει;»

«Ότι ο Φρόιντ είχε δίκιο».

«Σε ποιο πράγμα;»

«Ότι οι άνθρωποι, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, δεν αξίζουν και πολύ».

Γέλασες. «Όντως! Κύριε...»

«Σον, να με λέτε απλώς Σον».

«Μαρία. Δεν το εννοείτε όμως, Σον, έτσι δεν είναι;»

«Ότι οι άνθρωποι, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, δεν αξίζουν; Γιατί να μην το εννοώ;»

«Γιατί έχετε ενσυναίσθηση, κι οι πραγματικοί μισάνθρωποι δεν έχουν ενσυναίσθηση».

«Α, μάλιστα. Και γιατί να σας πω ψέματα τότε;»

«Για τον ίδιο ακριβώς λόγο, επειδή έχετε ενσυναίσθηση. Αντηχείτε τα λόγια μου: Ισχυρίζεστε ότι φοβάστε τ' αεροπλάνα, όπως εγώ, για να με παρηγορήσετε· όταν σας είπα ότι με απατούν, με παρηγορήσατε λέγοντάς μου ότι ο κόσμος είναι γεμάτος κακούς ανθρώπους».

«Ένα λεπτό, νόμιζα ότι εγώ ήμουν ο ψυχολόγος εδώ πέρα».

«Βλέπετε, ακόμα και η επιλογή του επαγγέλματός σας αυτό λέει. Παραδεχτείτε το, λοιπόν: Εσείς ο ίδιος είστε η διάφευση των όσων διατείνεστε. Είστε ένας άνθρωπος που αξίζει».

«Αχ, πολύ θα το ήθελα, Μαρία, αλλά φοβάμαι ότι η φαινομενική μου ενσυναίσθηση είναι αποτέλεσμα μιας αστικής βρετανικής ανατροφής κι ότι δεν έχω καμία ιδιαίτερη αξία για κανέναν άλλον εκτός από τον εαυτό μου».

Γύρισε το σώμα σου ελάχιστες μοίρες προς το μέρος μου. «Τότε αυτό που σας προσδίδει αξία είναι η ανατροφή σας, Σον. Αλλά δεν έχει σημασία. Αξία έχει αυτό που κάνετε, όχι τι σκέφτεστε ή τι νιώθετε».

«Νομίζω πως υπερβάλλετε. Η ανατροφή μου μου έχει απλώς μάθει να μην παραβιάζω τους κανόνες αποδεκτής συμπεριφοράς, δεν κάνω δα και τίποτα το φοβερό. Ξέρω να προσαρμόζομαι και ν' αποφεύγω τις ταλαιπωρίες».

«Ως ψυχολόγος τουλάχιστον, μια χαρά αξίζετε».

«Φοβάμαι πως ακόμα κι εκεί είμαι σκέτη απογοήτευση: ούτε αρκετά έξυπνος ούτε αρκετά εργατικός για ν' ανακαλύψω τη θεραπεία για τη σχιζοφρένεια, ας πούμε. Αν όντως πέσει το αεροπλάνο μας, το μόνο που θ' απολέσει ο κόσμος είναι ένα μελλοντικό άρθρο περί confirmation bias σε κάποιο επιστημονικό περιοδικό που το διαβάζουν μόνο μια χούφτα συνάδελφοι. Τίποτε άλλο».

«Ακκίζεστε, μου φαίνεται».

«Ε, πού και πού το κάνω κι αυτό. Βάλτε το στη λίστα με τα υπόλοιπα ελαττώματά μου».

Αυτή τη φορά γέλασες δυνατά. «Τι δηλαδή, δεν έχετε ούτε γυναίκα ούτε παιδιά που θα τους λείψετε;»

«Όχι» απάντησα κοφτά. Εγώ δεν καθόμουν στο παράθυρο και δεν μπορούσα να διακόψω τη συζήτηση γυρνώντας απλώς προς το τζάμι και προσποιούμενος ότι είδα τελείως αναπάντεχα κάτι ενδιαφέρον εκεί κάτω, στα σκοτάδια του Ατλαντικού ωκεανού. Και το να πάρω στα χέρια μου ξαφνικά το περιοδικό από τη θήκη της πλάτης του μπροστινού καθίσματος θα ήταν κάπως επιδεικτικό κι ανάρμοστο.

«Λυπάμαι πολύ» είπες απαλά.

«Δεν πειράζει» είπα. «Τι εννοούσατε όταν είπατε ότι μόνο εσείς θα πεθάνετε;»

Τα βλέμματά μας συναντήθηκαν και για πρώτη φορά κοιτάξαμε ο ένας τον άλλο. Και, παρόλο που εκ των υστέρων μάλλον εκλογικεύω τα πράγματα, νομίζω ότι είδαμε κι οι δυο κάτι στα κλεφτά, κάτι που μας έκανε

να συνειδητοποιήσουμε ότι ετούτη η συνάντηση θα άλλαζε τα πάντα, ότι ήδη τα πάντα είχαν αλλάξει. Μπορεί κι εσύ να σκεφτόσουν ακριβώς το ίδιο, αλλά ν' αποσπάστηκες από την ίδια σου την κίνηση να σκύψεις πάνω από το υποβραχιόνιο προς το μέρος μου, κι εγώ τότε μύρισα το άρωμά σου και θυμήθηκα εκείνη, θυμήθηκα τη μυρωδιά της, κι ήταν λες κι είχε επιστρέψει.

«Θ' αυτοκτονήσω» μου ψιθύρισες.

Κι ύστερα ξανακάθισες στη θέση σου και με κοίταξες.

Δεν ξέρω τι είδες στο πρόσωπό μου, αλλά δεν γέλασες.

«Και πώς θα το κάνετε αυτό;» ήταν το μόνο που μπόρεσα να πω.

«Θέλετε να σας πω;» με ρώτησες μ' ένα ανεξιχνίαστο, σχεδόν χαρούμενο χαμόγελο.

Προσπάθησα να καταλάβω: Ήθελα;

«Παρεμπιπτόντως, δεν σας λέω την αλήθεια» είπες.

«Κατ' αρχάς, δεν θ' αυτοκτονήσω. Το έχω κάνει ήδη. Κατά δεύτερον, δεν θα το κάνω εγώ. Θα το κάνουν εκείνοι».

«Ποιοι;»

«Υπέγραφα ήδη το συμβόλαιο πριν...» Κοίταξες το ρολόι σου, ένα Cartier, δώρο του Ρόμπερτ, έβαζα στοίχημα – πριν ή μετά την απιστία; Μετά. Αυτή η Μελίσα δεν ήταν η πρώτη φορά, σε απατούσε καιρό τώρα. «... τέσσερις ώρες».

«Ποιοι εκείνοι;» επανέλαβα.

«Η Εταιρεία Αυτοκτονιών».

«Εννοείτε... όπως κάνουν στην Ελβετία; Στιλ... υποβοηθούμενης αυτοκτονίας;»

«Ναι, αλλά πιο ενεργά. Και με τη διαφορά ότι σε βοηθούν, ώστε να μη φαίνεται σαν αυτοκτονία».

«Ε;»

«Μοιάζετε σαν να μη με πιστεύετε».

«Ε... πώς, πώς... απλώς εκπλήσσομαι».

«Καταλαβαίνω. Ωστόσο πρέπει να μείνει μεταξύ μας, το συμβόλαιο, βλέπετε, εμπεριέχει ρήτρα εμπιστευτικότητας, που σημαίνει ότι στην ουσία απαγορεύεται να το συζητήσω με οποιονδήποτε. Μόνο που...» Χαμογέλασες και τα μάτια σου ξαναγέμισαν δάκρυα. «...νώθω τόσο απίστευτα μόνη. Κι εσείς είστε ένας άγνωστος. Είστε ψυχολόγος. Περιορίζεστε από το ιατρικό απόρρητο, όχι;»

Ξερόβηξα. «Ως προς τους ασθενείς μου, ναι».

«Ε, τότε είμαι κι εγώ ασθενής σας. Έχετε κι ελεύθερο χρόνο για συνεδρία αυτή τη στιγμή, όλα καλά. Πόσο χρεώνετε, γιατρέ;»

«Φοβάμαι ότι αυτό δεν γίνεται, Μαρία».

«Προφανώς και δεν γίνεται, θα παραβιάζατε τους κανόνες του επαγγελματικού σας παιχνιδιού. Αλλά ως ιδιώτης μπορείτε να με ακούσετε, έτσι δεν είναι;»

«Καταλάβετε με, είναι ηθικά ανεπίτρεπτο να μην προσπαθήσω ως ψυχολόγος να παρέμβω αφ' ης στιγμής μου εμπιστεύεται μια τέτοια γνώση ένα αυτοκτονικό άτομο».

«Μα δεν καταλαβαίνετε, είναι πολύ αργά πια για να παρέμβετε! Είμαι ήδη νεκρή».

«Πώς είστε ήδη νεκρή;»

«Το συμβόλαιο είναι μη αναστρέψιμο, θα με σκοτώσουν εντός τριών εβδομάδων. Σ' το εξηγούν πριν υπο-

γράφεις; Δεν υπάρχει “κουμπί πανικού”. Θα δημιουργούνταν ένα σωρό νομικές επιπλοκές αν υπήρχε. Πράγμα που σημαίνει ότι κάθεστε δίπλα σ’ ένα πτώμα, Σον». Γέλασε ξανά, μα σκληρά και με πίκρα αυτή τη φορά. «Μπορείτε, λοιπόν, να μοιραστείτε μαζί μου ένα ποτό και να μ’ ακούσετε απλώς, έστω και για λίγο;» Τέντωσε το μακρύ, λεπτό σου χέρι προς το κουμπάκι πάνω απ’ το κεφάλι σου κι ένα πιν! ακούστηκε μες στο σκοτάδι της καμπίνας, σαν σήμα σε σόναρ υποβρυχίου.

«Εντάξει» είπα. «Αλλά δεν δίνω συμβουλές».

«Τέλεια. Κι υπόσχεστε να μην το πείτε πουθενά, ακόμα και μετά τον θάνατό μου;»

«Το υπόσχομαι» είπα. «Αν και δεν καταλαβαίνω τι σημασία θα έχει πια».

«Ω, μα τι λέτε, αν παραβιάσω τη ρήτρα εμπιστευτικότητας, μπορούν να μηνύσουν τους κληρονόμους μου για πολλά πολλά λεφτά και τότε δεν θα μείνει σχεδόν τίποτα για το ίδρυμα στο οποίο αφήνω τα χρήματά μου».

«Τι μπορώ να σας φέρω;» ρώτησε η αεροσυνοδός, που είχε εμφανιστεί δίπλα μας χωρίς να την πάρουμε είδηση. Έσκυψες από πάνω μου και ζήτησες δύο τζιν τόνικ, ένα για τον καθένα. Ο λαιμός του πουλόβερ σου ήταν χαλαρός, είδα το γυμνό χλωμό σου σώμα, κι αυτή τη φορά δεν μου φάνηκε ότι είχες τη μυρωδιά της. Η δική σου μυρωδιά ήταν κάπως γλυκιά, πικάντικη, όπως η βενζίνη. Ναι, βενζίνη. Και κάποιο είδος ξύλου που δεν θυμόμουν τ’ όνομά του. Μια σχεδόν ανδρική μυρωδιά.

Όταν η αεροσυνοδός έσβησε το φωτάκι κι εξαφανίστηκε, έβγαλες τα παπούτσια σου, γύρισες στο πλάι, δίπλωσες τις γάμπες κάτω από τους μηρούς σου απαλά, σαν γάτα, και τέντωσες τους λεπτούς αστραγάλους σου μέσα από το νάιλον καλσόν σου. Σκέφτηκα αμέσως: μπαλέτο.

«Η Εταιρεία Αυτοκτονιών έχει κάτι πολύ ωραία γραφεία στο Μανχάταν» είπες. «Ουσιαστικά είναι δικηγορικό γραφείο κι ισχυρίζονται ότι καλύπτονται απολύτως νομικά – και δεν αμφιβάλλω διόλου. Για παράδειγμα, δεν σκοτώνουν ψυχικά διαταραγμένους ανθρώπους· πρέπει πριν από την υπογραφή του συμβολαίου να περάσεις από ενδελεχή ψυχιατρική αξιολόγηση. Και θα πρέπει να έχεις ακυρώσει οποιοδήποτε ασφαλιστικό συμβόλαιο είχες, ώστε να μην μπορούν οι ασφαλιστικές εταιρείες να τους κάνουν μήνυση. Υπάρχουν δεκάδες άλλοι όροι, αλλά ο σημαντικότερος είναι αυτή η ρήτρα εμπιστευτικότητας. Στις ΗΠΑ το δίκαιο των συμβάσεων μεταξύ δύο ενήλικων συμβαλλομένων με ελεύθερη βούληση επιτρέπει πολύ περισσότερα πράγματα απ' ό,τι στην πλειοψηφία των άλλων χωρών του κόσμου, όμως είναι λογικό να φοβούνται ότι, αν τυχόν μαθευόταν τι ακριβώς κάνουν, οι όποιες αντιδράσεις θα ανάγκαζαν τους πολιτικούς να το περιορίσουν. Δεν διαφημίζονται, οι πελάτες τους είναι κατ' αποκλειστικότητα πλούσιοι ιδιώτες που έχουν ακούσει γι' αυτούς από φίλους ή γνωστούς».

«Είναι λογικό να μη θέλουν δημοσιότητα, ναι».

«Οι πελάτες τους απαιτούν και διακριτικότητα, φυσικά: η αυτοκτονία, μην ξεχνάτε, θεωρείται ντροπή. Όπως και η έκτρωση. Οι κλινικές αμβλώσεων δεν κάνουν τίποτα παράνομο, παρ' όλα αυτά δεν έχουν διαφημιστικές μαρκίζες πάνω απ' τις εισόδους τους».

«Σωστά».

«Και, φυσικά, η όλη επιχείρηση στηρίζεται στη διακριτικότητα και την ντροπή. Οι πελάτες τους είναι πρόθυμοι να πληρώσουν υψηλά ποσά για να αποσυρθούν από τη ζωή με τον ψυχικά και σωματικά πιο άνετο και απρόσμενο τρόπο. Αλλά το σημαντικότερο είναι να συμβεί έτσι, ώστε ούτε η οικογένεια ούτε οι φίλοι ούτε ο έξω κόσμος να υποπτευθούν ποτέ ότι πρόκειται για αυτοκτονία».

«Και πώς γίνεται αυτό;»

«Προφανώς, δεν μαθαίνουμε ποτέ, ξέρουμε μόνο ότι υπάρχουν αναρίθμητοι τρόποι για να γίνει κι ότι θα συμβεί εντός τριών εβδομάδων από την υπογραφή του συμβολαίου. Ούτε μας δίνονται παραδείγματα, γιατί τότε, συνειδητά ή ασυνειδητά, θ' αποφεύγουμε ορισμένες καταστάσεις και θα νιώθουμε φόβο, που δεν βοηθάει σε τίποτα. Αυτό που ξέρουμε είναι ότι θα είναι εντελώς ανώδυνο και δεν θα το αντιληφθούμε».

«Καταλαβαίνω γιατί μπορεί να είναι σημαντικό για κάποιον να θέλει να αποκρύψει την αυτοκτονία του, αλλά εσείς γιατί το κάνετε; Δεν θα ήταν μια μορφή εκδίκησης, στο κάτω κάτω της γραφής;»

«Απέναντι στον Ρόμπερτ και τη Μελίσα εννοείτε;»

«Αν η αυτοκτονία σας ήταν πασιφανής, δεν θα δημιουργούσε μόνο αισθήματα ντροπής αλλά κι ενοχές. Ο Ρόμπερτ και η Μελίσα θα κατηγορούσαν τους εαυτούς τους, αλλά ασυνείδητα και ο ένας τον άλλο. Το έχουμε δει πάμπολλες φορές. Ξέρετε, ας πούμε, τα ποσοστά διαζυγίων μεταξύ γονιών που έχουν χάσει τα παιδιά τους από αυτοκτονία; Ή τα ποσοστά αυτοκτονίας των ίδιων των γονιών μετά;»

Εσύ απλώς με κοίταζες.

«Με συγχωρείτε» είπα, νιώθοντας τα μάγουλά μου να κοκκινίζουν λίγο. «Σας αποδίδω την επιθυμία της εκδίκησης μόνο και μόνο επειδή είμαι σίγουρος ότι εγώ αυτό θα ένιωθα στη θέση σας».

Εσύ γέλασες ξερά και κοφτά. «Μην αγχώνεστε, προφανώς και θα ήθελα να τους εκδικηθώ. Αλλά δεν τους ξέρετε, τον Ρόμπερτ και τη Μελίσα εννοώ. Αν αφήνα πίσω μου ένα σημείωμα αυτοκτονίας, υποδεικνύοντας ως υπεύθυνο τον Ρόμπερτ επειδή με απάτησε, αυτός πολύ απλά θα το αρνούταν. Θα έλεγε ότι ήμουν ήδη κλινικά καταθλιπτική, πράγμα που στέκει, κι ότι στο τέλος έγινα, προφανώς, και παρανοϊκή. Με τη Μελίσα είναι πάρα πολύ διακριτικοί, οπότε μπορεί να μην ξέρει και κανείς ότι είναι μαζί. Υποθέτω ότι μετά την κηδεία μου εκείνη θ' αρχίσει να βγαίνει με κάποιον άλλο χρηματιστή από το περιβάλλον του Ρόμπερτ για κάνα εξάμηνο, για τα μάτια του κόσμου. Τη θέλουν όλοι· κι εκείνη τούς παίζει μια χαρά, τέτοια ψωλανάφτρα που είναι. Ε, και κάποια στιγμή θα εμφανιστούν μαζί με τον Ρό-

μπερτ και θα πουν σε όλους ότι τους έφερε κοντά η κοινή θλίψη τους για τον χαμό μου».

«Εντάξει, νομίζω ότι παίζει να είστε και πιο πολύ μισάνθρωπος από μένα».

«Δεν αμφιβάλλω. Κι αυτό που με αγριάζει ακόμα περισσότερο είναι ότι ο Ρόμπερτ, βασικά, θα ένιωθε περήφανος μέσα του».

«Περήφανος, γιατί;»

«Που μια γυναίκα δεν άντεξε να μην τον έχει μόνο για εκείνη. Έτσι θα το έβλεπε. Κι έτσι θα το έβλεπε κι η Μελίσα. Η αυτοκτονία μου θ' ανέβαζε πολύ περισσότερο τις μετοχές του, θα τους έκανε ακόμα πιο ευτυχημένους».

«Σοβαρολογείτε;»

«Φυσικά. Δεν γνωρίζετε τη θεωρία περί μιμητικής επιθυμίας, του Ρενέ Ζιράρ;»

«Όχι».

«Η θεωρία του Ζιράρ λέει ότι, εκτός από την κάλυψη των βασικών μας αναγκών, δεν ξέρουμε τι πραγματικά θέλουμε. Μιμούμαστε, λοιπόν, το περιβάλλον μας, μαθαίνουμε να εκτιμούμε ό,τι εκτιμούν οι άλλοι. Αν ακούς συνεχώς γύρω σου ότι ο Μικ Τζάγκερ είναι σέξι, τότε καταλήγεις να τον θέλεις κι εσύ, παρόλο που στην αρχή σου φαινόταν άσχημος. Αν η αυτοκτονία μου ανεβάσει τις μετοχές του Ρόμπερτ, μεταφορικά πάντα, τότε η Μελίσα θα τον θέλει ακόμα περισσότερο και θα είναι ακόμα πιο ευτυχείς που κατέληξαν μαζί».

«Κατάλαβα. Ενώ αν φανεί ότι πεθάνατε σε κάποιο ατύχημα ή από φυσικά αίτια;»

«Τότε το αποτέλεσμα θα είναι το ακριβώς αντίθετο. Θα φταίει η κακιά η ώρα ή το κακό μου ριζικό. Κι ο Ρόμπερτ θα δει τον θάνατό μου κι εμένα διαφορετικά. Σιγά σιγά, η αξία μου θα μεγαλώνει. Κι έτσι την ημέρα που η Μελίσα θ' αρχίσει να τον εκνευρίζει –πράγμα αναπόφευκτο–, θα θυμηθεί όλα μου τα θετικά και θα νιώθει ότι του λείπω. Του έστειλα ήδη ένα γράμμα πριν από δύο μέρες, όπου του έλεγα ότι χωρίζουμε γιατί χρειάζομαι την ελευθερία μου».

«Δεν ξέρει, θέλετε να μου πείτε, ότι εσείς γνωρίζετε πως σας απατάει με τη Μελίσα;»

«Διάβασα όλα τους τα μηνύματα στο κινητό του, αλλά δεν έχω πει τίποτα σε κανέναν, μόνο σ' εσάς».

«Και ο σκοπός του γράμματος ποιος ήταν;»

«Ε, στην αρχή θα νιώσει μια σχετική ανακούφιση που δεν χρειάστηκε να μου ζητήσει εκείνος να χωρίσουμε. Θα σκεφτεί ότι και θα γλιτώσει χρήματα στο διαζύγιο και θα φανεί ως ο καλός της υπόθεσης, παρόλο που θα είναι με τη Μελίσα. Έπειτα από λίγο όμως η σκέψη αυτού του γράμματος θα φυτρώσει μέσα του και θ' αρχίσει να μεγαλώνει: Τον άφησα μεν επειδή ήθελα την ελευθερία μου, ωστόσο, για να το κάνω, πρέπει να πιστεψα ότι θα μπορούσα να βρω κάποιον άλλο, κάποιον καλύτερο από εκείνον. Ίσως και να τον είχα γνωρίσει ήδη. Και με το που θα σκεφτεί κάτι τέτοιο...»

«...τότε η θεωρία της μιμητικής επιθυμίας θα λειτουργήσει προς δικό σας όφελος. Και γι' αυτό ακριβώς απευθυνθήκατε στην Εταιρεία Αυτοκτονιών».

Ανασήκωσες απλώς τους ώμους σου. «Τι ποσοστό γονιών, λοιπόν, παίρνουν διαζύγιο μετά την αυτοκτονία των παιδιών τους;»

«Πώς;»

«Και ποιος από τους δύο γονείς τελικά αυτοκτονεί; Η μητέρα;»

«Ας πούμε» απάντησα και κάρφωσα το βλέμμα στην πλάτη του μπροστινού καθίσματος. Αλλά ένιωθα τα μάτια σου πάνω μου, να περιμένουν μια αρτιότερη απάντηση. Την κατάσταση έσωσαν δύο χαμηλά ποτήρια που εμφανίστηκαν ως διά μαγείας μέσα από το σκοτάδι και προσγειώθηκαν στο υποβραχιόνιο ανάμεσά μας.

Ξερόβηξα. «Καλά, και πώς αντέχετε να περιμένετε τόσο πολύ; Να πρέπει να ξυπνάτε καθημερινά με τη σκέψη ότι μπορεί να είναι η τελευταία σας μέρα;»

Εσύ δίστασες, δεν ήθελες να ξεφύγω τόσο εύκολα απ' την ερώτησή σου. Κι ύστερα άλλαξες γνώμη και μου απάντησες:

«Αντέχω γιατί η σκέψη του να μη δολοφονηθώ είναι ακόμα χειρότερη. Δεν λέω, πού και πού μας πιάνει πανικός, το ένστικτο της αυτοσυντήρησης είναι αξιοθαύμαστο. Αλλά ο φόβος του θανάτου δεν είναι γενικά χειρότερος από τον φόβο της ζωής. Εσείς, ως ψυχολόγος, πρέπει να το γνωρίζετε». Τη λέξη «ψυχολόγος» την τόνισες λίγο περισσότερο από τις άλλες.

«Κατά κάποιον τρόπο» είπα. «Ξέρετε όμως, έχουν γίνει έρευνες σε νομαδικές φυλές στην Παραγουάη, όπου υπάρχουν συμβούλια σοφών που αποφασίζουν τότε κά-

ποιος είναι υπερβολικά γέρος ή υπερβολικά αδύναμος πια κι επομένως πρέπει να πεθάνει. Το υποψήφιο θύμα δεν γνωρίζει, όπως κι εσείς, πότε και πώς θα το σκοτώσουν, αλλά αποδέχεται την όλη διαδικασία. Εξάλλου, η φυλή έχει επιβιώσει σε περιβάλλοντα μ' ελάχιστη τροφή και έχοντας διανύσει δύσβατες, μεγάλες αποστάσεις ακριβώς επειδή θυσιάζει τους αδύναμους για να μπορέσει να φροντίσει όσους έχουν το δικαίωμα να ζήσουν και να προχωρήσουν. Μπορεί μάλιστα τα ίδια τα θύματα να κλήθηκαν όταν βρίσκονταν σε νεαρή ηλικία να σκοτώσουν κι αυτά την ηλικιωμένη, αδύναμη θεία τους ένα βράδυ, έξω από την καλύβα της. Παρ' όλα αυτά, η έρευνα κατέδειξε ότι η ανασφάλεια που νιώθουν τα μέλη της φυλής λόγω αυτής της διαδικασίας δημιουργεί υπερβολικό άγχος, που με τη σειρά του μπορεί να αποτελεί μια πιθανή αιτία του χαμηλότερου προσδόκιμου ζωής ανάμεσα στα μέλη».

«Φυσικά και υπάρχει άγχος» είπες μ' ένα χασμουρητό και τεντώνοντας το ένα σου πόδι τόσο, ώστε ν' αγγίξεις το γόνατό μου. «Θα προτιμούσα η περίοδος αναμονής να είναι πολύ μικρότερη από τρεις εβδομάδες, από την άλλη όμως φαντάζομαι ότι παίρνει κάποιο χρόνο να βρει κανείς την καλύτερη και ασφαλέστερη μέθοδο. Αν πρέπει να φαίνεται σαν ατύχημα και ταυτόχρονα να είναι και ανώδυνο, απαιτείται προσεκτικός προγραμματισμός».

«Κι αν πέσει το αεροπλάνο μας; Θα πάρετε πίσω τα χρήματά σας;» ρώτησα, πίνοντας μια γουλιά τζιν με τόνικ.

«Όχι. Επειδή έχουν μεγάλα έξοδα για κάθε πελάτη

και οι πελάτες τους είναι, έτσι κι αλλιώς, αυτοκτονικοί, απαιτούν να προπληρώνονται χωρίς τη δυνατότητα επιστροφής χρημάτων».

«Μάλιστα. Έχετε, λοιπόν, είκοσι μία μέρες ζωής ακόμα μάξιμουμ».

«Σύντομα είκοσι και μισή».

«Σωστά. Και τι θα τις κάνετε;»

«Θα κάνω πράγματα που δεν έχω ξανακάνει. Θα πίνω και θα τρώω με αγνώστους» είπες και κατέβασες με τη μία το ποτό σου κι η καρδιά μου άρχισε να βροντοχτυπά λες κι ήξερα ακριβώς τι επρόκειτο να συμβεί. Άφησες κάτω το ποτήρι σου κι ακούμπησες το χέρι σου στο χέρι μου. «Κι ύστερα θα κάνω έρωτα μαζί σας».

Δεν ήξερα τι να πω.

«Τώρα θα πάω στην τουαλέτα» είπες. «Αν έρθεις σε δύο λεπτά, θα είμαι ακόμη εκεί».

Ένιωσα κάτι μέσα μου, μια εσωτερική χαρά που δεν ήταν απλώς πόθος, μα κάτι που άγγιζε βαθιά τη φύση του κορμιού μου, κάτι σαν αναγέννηση, κάτι που είχα πραγματικά πολύ καιρό να νιώσω και, εδώ που τα λέμε, δεν πίστευα ότι θα ένιωθα ποτέ ξανά.

«Παρεμπιπτόντως» είπες «δεν είμαι τόσο σκληρό καρύδι, θέλω να ξέρω αν θα έρθεις ή όχι».

Ήπια άλλη μια γουλιά για να κερδίσω χρόνο. Εκείνη κοίταξε το ποτήρι μου και περιέμενε.

«Κι αν έχω κοπέλα;» είπα κι άκουσα πόσο τραχιά είχε γίνει η φωνή μου.

«Δεν έχεις».

«Κι αν δεν μου αρέσεις; Αν είμαι γκέι;»

«Φοβάσαι;»

«Ναι. Με τρομάζουν οι γυναίκες που παίρνουν την πρωτοβουλία στο σεξ».

Κοίταξες προσεκτικά το πρόσωπό μου λες κι έψαχνες για κάτι.

«Οκέι» είπες. «Ας το δεχτώ. Ζητώ συγγνώμη, δεν τα συνηθίζω κάτι τέτοια, αλλά, όπως καταλαβαίνεις, δεν έχω πολύ χρόνο για υπεκφυγές. Οπότε τι κάνουμε;»

Ένωσα να ηρεμώ κάπως. Παρόλο που η καρδιά μου εξακολουθούσε να χτυπάει γρήγορα, ο πανικός, το ένστικτο της φυγής, είχε υποχωρήσει. Στριφογύρισα το ποτήρι στα δάχτυλά μου. «Έχεις άλλη πτήση στο Λονδίνο, μετεπιβίβαση;»

Έγνεφες καταφατικά. «Ναι, πετάω για Ρέικιαβικ ακριβώς μια ώρα μετά την προσγείωση. Γιατί, τι σκέφτεσαι;»

«Ένα ξενοδοχείο στο Λονδίνο».

«Ποιο;»

«Το Λάνγκντον».

«Ωραίο ξενοδοχείο το Λάνγκντον. Οι υπάλληλοι σε αποκαλούν με τ' όνομά σου αν μείνεις πάνω από ένα βράδυ. Εκτός κι αν καταλάβουν ότι πρόκειται περί εξωσυζυγικής περιπέτειας, οπότε κάνουν ότι δεν ξέρουν απολύτως τίποτα. Έτσι κι αλλιώς όμως δεν πρόκειται να μείνουμε παραπάνω από ένα βράδυ».

«Θες να πεις...»

«Μπορώ ν' αναβάλω το Ρέικιαβικ για μια μέρα».

«Είσαι σίγουρη;»

«Ναι. Χάρηκες;»

Προσπάθησα να καταλάβω. Όχι, δεν ήμουν ακριβώς χαρούμενος. «Κι αν...» πήγα να πω, αλλά σταμάτησα.

«Τι, φοβάσαι ότι θα έρθουν ενώ είσαι μαζί μου;» ρώτησες και τσούγκρισες το ποτήρι σου χαρωπά στο δικό μου. «Ότι θα βρεθείς μ' ένα πτώμα στα χέρια;»

«Όχι» είπα χαμογελώντας. «Εννοώ... κι αν ερωτευτούμε; Κι εσύ έχεις ήδη υπογράψει τη θανατική σου καταδίκη; Με τρόπο μη αναστρέψιμο;»

«Πολύ αργά» είπες κι ακούμπησες το χέρι σου πάνω στο δικό μου.

«Ναι, αυτό ακριβώς λέω κι εγώ».

«Όχι, εγώ άλλο εννοώ: Έχουμε ήδη ερωτευτεί».

«Α, ναι;»

«Λίγο. Όσο χρειάζεται». Μου έσφιξες το χέρι, σηκώθηκες όρθια κι είπες ότι επιστρέφεις αμέσως. «Αρκετά, ώστε να χαίρομαι που μπορεί να μου μένουν τρεις ολόκληρες εβδομάδες».

Την ώρα που ήσουν στην τουαλέτα, η αεροσυνοδός ήρθε να πάρει τα ποτήρια μας και της ζήτησα δύο έξτρα μαξιλάρια.

Όταν επέστρεψες, είδα ότι είχες ξαναβαφτεί.

«Δεν είναι για σένα» μου είπες, διαβάζοντας το βλέμμα μου. «Εσένα σου άρεσε που είχα μουτζουρωθεί, όχι;»

«Κι έτσι μου αρέσεις» είπα. «Για ποιον βάφτηκες τότε;»

«Εσύ για ποιον λες;»

«Για όλους αυτούς;» ρώτησα κι έγνεψα προς την υπόλοιπη καμπίνα.

Κούνησες το κεφάλι πέρα δώθε. «Σ’ ένα πρόσφατο γκάλοπ που έκανα, οι περισσότερες γυναίκες απάντησαν ότι μακιγιάρονται για να νιώσουν οι ίδιες καλύτερα. Τι εννοούσαν όμως μ’ αυτό; Ότι διαφορετικά θα ένιωθαν χειρότερα; Επειδή θα τις έβλεπαν όπως είναι στην πραγματικότητα; Μήπως το μακιγιάζ είναι τελικά μια εθελούσια μπούρκα;»

«Οι γυναίκες βάζονται για να φανούν αλλά και για να κρυφτούν, έτσι δεν είναι;»

«Δίνεις έμφαση σε κάτι για να κρύψεις κάτι άλλο. Οποιοδήποτε μοντάζ, διόρθωση, επιμέλεια είναι θέμα και αποσαφήνισης και συγκάλυψης. Βάζοντας τα μάτια, τα τονίζεις, κι έτσι κανείς δεν βλέπει τη μεγάλη μύτη, ας πούμε».

«Ναι, αλλά μπούρκα; Όλοι δεν θέλουμε να μας βλέπουν οι άλλοι;»

«Δεν νομίζω. Και κανείς δεν θέλει να τον δουν έτσι ακριβώς όπως είναι. Παρεμπιπτόντως, το ξέρεις ότι ο χρόνος που ξοδεύουν σε όλη τους τη ζωή οι γυναίκες για να βαφτούν ισοδυναμεί με τον χρόνο της στρατιωτικής θητείας των ανδρών σε χώρες όπως το Ισραήλ ή η Νότια Κορέα;»

«Όχι, αλλά μου ακούγεται σαν συσχέτιση άσχετων πληροφοριών».

«Σωστά. Αλλά όχι άσχετη συσχέτιση πληροφοριών».

«Δηλαδή;»

«Δηλαδή εγώ τις συσχέτισα αυτές τις πληροφορίες, κι αυτό κάτι λέει. Τα fake news δεν είναι απαραίτητως ψευδείς ειδήσεις, μπορεί να είναι προϊόντα στρεβλής συσχέτισης. Τι λέει η συσχέτιση που έκανα εγώ για το τι πιστεύω για τις πολιτικές φύλου; Ότι οι άνδρες πρέπει να υπηρετούν στον στρατό ρισκάροντας τις ζωές τους ενώ οι γυναίκες βιάφονται; Μπορεί. Αλλά με λίγη επιμέλεια στο κείμενο, ας πούμε, η συσχέτιση των δύο αυτών καταστάσεων μπορεί να σημαίνει ότι οι γυναίκες φοβούνται να τις δουν όπως είναι όσο τα έθνη φοβούνται να κατακτηθούν από ξένες δυνάμεις».

«Δημοσιογράφος είσαι;» ρώτησα.

«Είμαι αρχισυντάκτρια ενός περιοδικού που δεν αξίζει ούτε το χαρτί στο οποίο τυπώνεται».

«Γυναικείο περιοδικό;»

«Ναι, με τη χείριστη σημασία της λέξης. Κουβαλάς πολλά;»

Δίστασα ν' απαντήσω.

«Εννοώ αποσκευές, στο Λονδίνο, όταν προσγειωθούμε, ή μπορούμε να πάρουμε κατευθείαν ταξί;»

«Μόνο μια χειραποσκευή» είπα. «Δεν μου απάντησες γιατί φοράς εσύ μείκ απ».

Σήκωσες το χέρι σου και χάιδεψες το μάγουλό μου με τον δείκτη του χεριού σου, ακριβώς κάτω από το μάτι μου, λες κι είχα κλάψει εγώ.

«Άκου κι άλλη συσχέτιση άσχετων πληροφοριών» είπες. «Περισσότεροι άνθρωποι αυτοκτονούν κάθε χρό-

νο απ' ό,τι πεθαίνουν σε πολέμους, τρομοκρατικές επιθέσεις, φόνους για ναρκωτικά, εγκλήματα πάθους, γενικά από δολοφονίες – συνολικά. Ο πιο πιθανός δολοφόνος του εαυτού σου είσαι εσύ ο ίδιος. Γι' αυτό βάφτηκα. Γιατί κοιτάξα στον καθρέφτη και δεν μου άρεσε που είδα το γυμνό πρόσωπο μιας δολοφόνου. Ειδικά τώρα που ερωτεύτηκα».

Κοιταχτήκαμε. Και, καθώς σήκωσα το χέρι μου για να κρατήσω το δικό σου, με πρόλαβες. Τα δάχτυλά μας πλέχτηκαν μεταξύ τους.

«Δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα;» ψιθύρισα, ξαφνικά ξέπνοος, λες και τόση ώρα έτρεχα να ξεφύγω από κάτι. «Δεν μπορούμε να πληρώσουμε και ν' ακυρώσουμε το συμβόλαιο;»

Έγειρες το κεφάλι σου ελαφρά στο πλάι, σαν να με κοιτούσες από διαφορετική γωνία. «Αν μπορούσαμε, δεν θα είχαμε ερωτευτεί ο ένας τον άλλο» είπες. «Το γεγονός ότι δεν μπορούμε να έχουμε ο ένας τον άλλο είναι το σημαντικότερο κομμάτι της γοητείας όλου αυτού του πράγματος. Πες μου, κι εκείνη πέθανε;»

«Τι;»

«Εκείνη. Εκείνη για την οποία δεν ήθελες να μιλήσεις όταν σε ρώτησα αν είχες γυναίκα και παιδιά. Η απώλεια που σε κάνει να τρομοκρατείσαι στην ιδέα ότι μπορεί να ερωτευτείς κάποια που θα χάσεις. Αυτό που σ' έκανε να διστάσεις ν' απαντήσεις όταν σε ρώτησα αν κουβαλούσες πολλά. Δεν θες να το συζητήσουμε;»

Σε κοιτάξα. Δεν ήξερα, ήθελα;

«Είσαι σίγουρη ότι θες...»

«Ναι, θέλω να μου πεις» είπες.

«Πόσο χρόνο έχεις;»

«Χα χα».

Παραγγείλαμε κι άλλα ποτά κι άρχισα να μιλάω.

Όταν τελείωσα, είχε αρχίσει να ξημερώνει έξω από το παράθυρο. Πετούσαμε προς τη μεριά του ήλιου. Κι εσύ έκλαιγες πάλι.

«Τι θλιβερή ιστορία» είπες, ακουμπώντας το κεφάλι σου στον ώμο μου.

«Ναι» είπα.

«Σε πονάει ακόμη;»

«Πού και πού. Σκέφτομαι όμως ότι, αφού δεν ήθελε να ζει άλλο, τότε η εναλλακτική ίσως και να ήταν καλύτερη».

«Αυτό πιστεύεις;»

«Κι εσύ αυτό δεν πιστεύεις;»

«Ίσως» είπες. «Αλλά δεν είμαι σίγουρη. Είμαι λίγο σαν τον Άμλετ: αμφιβάλλω. Μπορεί το βασίλειο των νεκρών να είναι ακόμα χειρότερη “κοιλιάδα των δακρύων”».

«Πες μου για σένα».

«Τι θες να μάθεις;»

«Τα πάντα. Ξεκίνα και θα σου κάνω ερωτήσεις αν θέλω να μάθω περισσότερα».

«Οκεί».

Κι άρχισες να μιλάς. Και η εικόνα του κοριτσιού που αναδύθηκε από την ιστορία σου μου ήταν ακόμα πιο ξεκάθαρη από την εικόνα της γυναίκας που καθόταν

τώρα κι ακουμπούσε επάνω μου με το χέρι της κάτω από το μπράτσο μου. Κάποια στιγμή πέσαμε σε αναταράξεις, λες και περνούσαμε πάνω από μικρά, κοφτά κύματα. Η φωνή σου απέκτησε ένα αστείο σχεδόν βιμπράτο και γελάσαμε κι οι δύο.

«Μπορούμε να το σκάσουμε» είπα όταν σταμάτησες να μιλάς.

Με κοίταξες. «Πώς;»

«Θα κλείσεις ένα μονόκλινο δωμάτιο στο Λάνγκντον. Απόψε το βράδυ θ' αφήσεις μήνυμα στη ρεσεψιόν για τον μάνατζερ του ξενοδοχείου, που θα έρθει αύριο πρωί, και θα του λες ότι θα πας στον Τάμεση ν' αυτοκτονήσεις. Θα πας όντως απόψε στον Τάμεση, σ' ένα σημείο όπου δεν θα σε δει κανείς, θα βγάλεις τα παπούτσια σου και θα τ' αφήσεις στην κοίτη του ποταμού. Κι εγώ θα έρθω και θα σε πάρω μ' ένα ενοικιαζόμενο αυτοκίνητο. Θα οδηγήσουμε ως τη Γαλλία κι από εκεί θα πάρουμε μια πτήση από Παρίσι για Κέιπ Τάουν».

«Μάλιστα» είπες απλώς.

«Θα τα κανονίσω εγώ».

«Ναι, ε;» Συνέχισες να με κοιτάζεις. «Τι σόι ψυχολόγος είσαι τελικά;»

«Δεν είμαι ψυχολόγος».

«Δεν είσαι;»

«Όχι».

«Και τι είσαι;»

«Τι λες ότι είμαι;»

«Είσαι ο δολοφόνος μου» είπες.

«Σωστά».

«Είχες ήδη κλείσει τη θέση δίπλα μου πριν καν έρθω στη Νέα Υόρκη να υπογράψω».

«Σωστά».

«Όμως μ' ερωτεύτηκες πραγματικά».

«Σωστά».

«Και πώς σχεδιάζεις να με σκοτώσεις;»

«Στη σειρά για τα διαβατήρια. Με μια σύριγγα. Τα δραστικά συστατικά θα έχουν εξαφανιστεί εντελώς από το αίμα μέσα σε μία ώρα. Το μόνο που θα δείξει η νεκροψία είναι μια φυσιολογική καρδιακή προσβολή. Στην οικογένεια είχατε πολλά θύματα από έμφραγμα μυοκαρδίου και τα τεστ που σου κάναμε έδειξαν ότι κι εσύ έχεις υψηλή προδιάθεση καρδιακής ανακοπής».

Έκανες ένα νεύμα. «Κι αν την κοπανήσουμε, θα σε ακολουθήσουν;»

«Ναι. Εμπλέκονται μεγάλα χρηματικά ποσά για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη, τα οποία συμπεριλαμβάνουν και εμάς που ουσιαστικά εκτελούμε τις αποστολές. Κι εμείς υπογράφουμε συμβόλαια, που δεν έχουν όμως διάρκεια μόνο τριών εβδομάδων».

«Συμβόλαια αυτοκτονίας;»

«Τα δικά μας συμβόλαια τους δίνουν τη δυνατότητα να μας σκοτώσουν ανά πάσα στιγμή χωρίς κανένα νομικό ρίσκο. Και το συμβόλαιο εκτελείται εφόσον δεν τηρήσουμε τα συμφωνηθέντα».

«Και δεν θα μας βρουν στο Κέιπ Τάουν;»

«Θ' ακολουθήσουν κάθε μας κίνηση, είναι καλοί σ'

αυτό, και θα φτάσουν μέχρι το Κέιπ Τάουν, ναι. Αλλά μέχρι τότε εμείς θα έχουμε φύγει».

«Και πού θα είμαστε;»

«Σε πειράζει να μη σου πω ακόμη; Σου υπόσχομαι ότι είναι όμορφο μέρος. Έχει ήλιο και βροχές, δεν κάνει πολύ κρύο, ούτε και πολλή ζέστη. Κι οι περισσότεροι κάτοικοι καταλαβαίνουν αγγλικά».

«Γιατί το κάνεις όλο αυτό;»

«Για τους ίδιους λόγους που το κάνεις κι εσύ».

«Μα εσύ δεν είσαι υποψήφιος αυτόχειρας, βάζω στοίχημα ότι κερδίζεις τα μαλλιοκέφαλά σου από αυτό που κάνεις, και τώρα ξαφνικά θες να ρισκάρεις την ίδια σου τη ζωή;»

Προσπάθησα να χαμογελάσω. «Ποια ζωή;»

Κοίταξες τριγύρω, έσκυφες προς το μέρος μου και με φίλησες απαλά στα χείλη. «Κι αν δεν σου αρέσει έτσι όπως κάνουμε έρωτα τελικά;»

«Τότε θα σε ρίξω ο ίδιος στον Τάμεση» είπα.

Γέλασες και με ξαναφίλησες. Λίγο πιο βαθιά, με τα χείλη λίγο πιο ανοιχτά.

«Να δεις που θα σου αρέσει» μου ψιθύρισες στο αυτί.

«Αυτό φοβάμαι» είπα.

Κοιμήθηκες έτσι όπως ήσουν ακουμπισμένη πάνω στον ώμο μου. Έσπρωξα το κάθισμά σου προς τα πίσω και σε σκέπασα με μια κουβέρτα. Ύστερα έριξα κι εγώ προς τα πίσω το κάθισμά μου, έσβησα το φως από πάνω μας και προσπάθησα να κοιμηθώ.

Όταν προσγειωθήκαμε στο Λονδίνο, είχα επαναφέρει το κάθισμά σου στην όρθια θέση και σου είχα φορέσει τη ζώνη. Έμοιαζες με κοιμισμένο πιτσιρίκι την παραμονή των Χριστουγέννων, τέτοιο χαμόγελο είχες στο πρόσωπό σου. Η αεροσυνοδός πέρασε να μαζέψει τα ποτήρια που υπήρχαν ακόμη στο υποβραχιόνιο ανάμεσά μας, τα οποία είχαν μείνει εκεί από τότε που το αεροπλάνο απογειώθηκε από το JFK, όταν εσύ κοίταζες έξω από το παράθυρο κλαίγοντας κι ήμασταν ακόμη ξένοι μεταξύ μας.

Καθόμουν μπροστά από τον πάγκο νούμερο 6 στον έλεγχο διαβατηρίων όταν είδα προσωπικό με ανακλαστικά γιλέκα μ' έναν κόκκινο σταυρό να τρέχει προς τις θύρες σπρώχνοντας ένα τροχήλατο φορείο. Κοίταξα το ρολόι μου. Η σκόνη που έριξα στο ποτήρι σου με το νερό πριν απογειωθούμε από το JFK ήταν βραδείας μα αξιόπιστης δράσης. Ήσουν νεκρή εδώ και περίπου δύο ώρες και η αυτοψία θα έδειχνε απλώς καρδιακή προσβολή, τίποτε άλλο. Ήθελα να βάλω τα κλάματα – όπως κάθε φορά σχεδόν. Ταυτόχρονα, ήμουν χαρούμενος. Έκανα μια δουλειά που είχε νόημα. Δεν θα σε ξεχνούσα ποτέ· ήσουν πραγματικά ξεχωριστή.

«Παρακαλώ, κοιτάξτε στην κάμερα» είπε ο ελεγκτής.

Ανοιγόκλεισα τα μάτια μου για να σταματήσω τα δάκρυα.

«Καλώς ήρθατε στο Λονδίνο».